

Autor massa complex

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que Balasch, Ramon P. és el pseudònim de Ramon Pinyol i Balasch. El pseudònim era R. P. Balasch, autor que el 1988 es va canviar oficialment l'ordre dels cognoms per poder signar les seves obres amb el nom de Ramon Balasch.

Simenon, estovat

L'Émile i la Marguerite d'*El gat* ja no es parlen i una tarda de diumenge, a la sala d'estar, dues o tres vegades a ell li va semblar, llegim en l'edició Quaderns Crema-Lluís Maria Todó, "que el rostre d'ella s'estovava, que estava a punt de dirigir-li la paraula". En l'original no li sembla pas que estigui a punt de dirigir-li la paraula quan el seu rostre s'amolla ("mollissait") sinó quan redreça el cap: "deux ou trois fois il lui sembla que son visage mollissait, qu'au moment où elle redressait la tête elle était sur le point de lui adresser la parole".

Despreocupació

Salvador Oliva fa dir a Alcía, bo i seguint l'edició de *Càtedra d'A través del mirall*, que "això de tenir a la vegada dues Reines adormides sobre la falda no ha passat mai a ningú". El que diu, segons Lewis Carroll, és, com tradueix Amadeu Viana, que "no crec que hagi passat mai abans, que algú s'hagués d'ocupar alhora de dues Reines adormides" ("that any one had to take care of two Queens asleep at once!"). O bé, com tradueix Víctor Compta de manera brillant, "no crec pas que, fins ara, mai ningú hagi hagut de vetllar el son de dues Reines alhora".

El masclisme dels sants

Una hagiografia, tant al Fabra com al DIEC1, era una biografia de sants. Els / les responsables del DIEC2 van pensar que les santes no queden incloses en el plural "sants" i que, per tant, calia corregir la definició, que ara ha quedat establerta d'aquesta manera: "biografia d'un sant o d'una santa".

Deu estudiosos analitzen l'obra científica, cultural, cívica i patriòtica de Pompeu Fabra

El volum *Pompeu Fabra. 10 aspectes de l'home i l'obra*, destinat a aplegar el text de la sèrie de 10 conferències fabrianes pronunciades a la Universitat Catalana d'Estiu des del 2004, engrandeix la imatge del normalitzador de la llengua catalana. Les conferències s'han convertit en els capítols d'un llibre que retrata raonablement bé el personatge especialment plural i polifacètic que era Fabra, diu Joandomènec Ros al pròleg. L'actual president de l'Institut d'Estudis Catalans va ser la persona que, en qualitat de president de la Universitat Catalana d'Estiu, va impulsar el cicle, a proposta de Jordi Mir i Joan Maluquer.

El volum ha estat editat entre la Diputació de Barcelona, la Fundació Universitat Catalana d'Estiu i l'editorial Galerada, en el marc dels actes de commemoració del Centenari de la Mancomunitat de Catalunya.

La sèrie de conferències es va iniciar el 2004 amb "La significació cívica i patriòtica de Pompeu Fabra", a càrrec de Jordi Casassas i Ymbert, catedràtic d'història contemporània de la Universitat de Barcelona. L'historiador hi destaca la contribució del lingüista a la institucionalització nacional. El patriotisme de Fabra també apareix en la segona conferència, la pronunciada pel filòleg de la Rovira i Virgili i del IEC Joan Martí i Castell, destinada bàsicament a reportar la relació del lingüista amb el IEC, i també a analitzar la seva actuació com a "símbol aglutinador".

Carles Santacana i Torres, professor d'història contemporània de la Universitat de Barcelona descobreix un Fabra no solament esportista, sinó símbol de l'esport català i de l'articulació de l'esport conforme a una nació, amb "Pompeu Fabra i l'esport". El metge Oriol Casassas i Simó, membre del IEC, posa en relleu, amb "El llenguatge de les ciències i Pompeu Fabra", el rigor amb què el filòleg tractava aspectes lexicogràfics de llenguatge científic. Joan Julià-Muné, professor de filologia de la Universitat de Lleida parla de "Pompeu Fabra i l'entorn lingüístic europeu", de la influència implícita i explícita de la lingüística europea en Fabra, com a lingüista teòric i aplicat. Vicent Pitarch i Almela, membre del IEC, s'ocupa de "La influència de Pompeu Fabra en el valencianisme". El conferenciant hi afirma que el progressiu prestigi de romanista que distingia el lingüista li atribuïa un aurèola d'autoritat gramatical, que aviat esdevingué tan indiscutible com necessària al si del valencianisme. Gabriel Bibiloni i Canyelles, professor de filologia catalana a la Universitat de les Illes Balears, tracta de la relació de Fabra amb la genuïnitat de la llengua, de la tasca depuradora del lingüista. Josep Murgades, catedràtic de filologia catalana de la Universitat de Barcelona, detalla "L'activisme conferenciant de Pompeu Fabra". Joan Ferrer i Costa i Francesc Feliu i Torrent, professors de filologia catalana de la Universitat de Girona, parlen de la relació del lingüista amb Joan Coromines. I finalment, Isidor Marí, president de la Secció Filològica del IEC, recorda el compromís patriòtic i cultural del mestre, en la conferència pronunciada aquest mateix estiu.

El president Companys visita el 1934 la nova seu del IEC. Fabra, entre Ventura Gassol i Puig i Cadafalch.